

EuropaSecura 2017 – krajská kola: Témata bezpečnostních analýz

1. Ukrajina - Rusko

Současná situace na východní Ukrajině je konfliktem, kterému je Česká republika geograficky velice blízko a který pro nás může mít významné důsledky. Evropská unie i USA uvalily na Rusko adresně zaměřené sankce. Tyto sankce podpořily všechny členské země EU, nicméně je známo, že ne všechny vlády a vrcholní představitelé členských zemí EU zastávají vůči Rusku jednotnou pozici. Někteří považují současný přístup EU za příliš smířlivý a sankce za nedostatečné. Kritici sankcí se naopak obávají dopadu na vzájemný obchod a zdůrazňují značnou energetickou závislost evropských zemí na ruském plynu. Představitelé Evropské rady se již v loňském roce shodli, že zrušení sankcí bude podmíněno dodržením Minských dohod uzavřených v únoru 2015, dohoda však nebyla naplněna a pravidelně dochází k prodlužování sankcí. Dalším aspektem této krize je vztah Evropské unie a Ukrajiny. V březnu 2014 podepsala Ukrajina Asociační dohodu s EU. Tato dohoda sice automaticky nepředpokládá členství Ukrajiny v Evropské unii, poskytuje však Ukrajině výhody volného obchodu a bezpečností spolupráce. Jak by měla vypadat politika EU vůči Ukrajině a Rusku? Měla by se Ukrajina stát další členskou zemí EU? Má se EU smířit s ruskou anexí Krymu?

2. Severní Korea

Severní Korea (KDR) je státem s tuhou diktaturou, jadernými zbraněmi a permanentním porušováním lidských práv. KDR disponuje čtvrtou největší armádou na světě, a i přes svou neutěšenou hospodářskou situaci představuje silnou bezpečnostní hrozbu v regionu. V roce 2003 KDR vypověděla mezinárodní smlouvu o nešíření jaderných

zbraní a stala se oficiálně zemí s jadernými zbraněmi. V reakci na četné zkoušky jaderných zbraní a balistických raket byla iniciována šestistranná jednání (KLDK, Korejská republika, Čína, Rusko, USA a Japonsko) s cílem zabránit eskalaci napětí na Korejském poloostrově. V souvislosti s nedávnými zkouškami raket na jaře 2017, rozšířila EU v souladu s rezolucí OSN sankce na KLDK. Evropská unie navázala diplomatické vztahy s KLDK v roce 2001, ale většina členských států EU je udržuje již mnohem delší dobu. Již od poloviny devadesátých let 20. století poskytuje Evropská unie dodávky potravin a léčiv v rámci své humanitární pomoci. Cílem politiky EU je zvýšit bezpečnost na Korejském poloostrově, zabránit dalšímu šíření jaderných zbraní a podpořit ochranu lidských práv. Jak jinak může EU přispět k míru a stabilitě na Korejském poloostrově? Může použít i jiné nástroje, než v současnosti využívá? Jak může EU zasáhnout do diplomatických jednání v tomto regionu?

3. Sýrie a IS

V zemi již šest let probíhá občanská válka mezi vojenskými silami prezidenta Bašára Asada a povstaleckými skupinami. Neúnosná humanitární situace vyhnala z domova miliony lidí, které hledají útočiště především v sousedních zemích, Libanonu, Turecku a Jordánsku, ale také v členských státech EU. Situace se v posledním roce změnila po vojenském angažmá Ruska, jehož letecké útoky a vojenská podpora výrazně pomohly režimu Bašára Asada. USA i EU v průběhu konfliktu váhaly podpořit některou ze skupin bojujících proti režimu Bašára Asada, protože struktura válčících skupin je velice nepřehledná a mnoho bojovníků má vazby na nejrůznější extremistické skupiny včetně Al-Kaidy. Současnou situaci v Sýrii nelze oddělit od dění v sousedním Iráku, protože rozsáhlá území v obou zemích momentálně ovládá tzv. Islámský stát (IS). Významnou roli v konfliktu sehrála kurdská populace obou států, které se podařilo IS vytlačit alespoň částečně ze severních území. Některé státy EU, včetně České republiky, podpořily Kurdy dodávkami zbraní a munice a výcvikem vojáků. Jak by na situaci v Sýrii měla reagovat Evropská unie? Proč v Sýrii ve snaze ochránit civilní obyvatelstvo nezasáhly vojenské jednotky NATO? Jakým způsobem by měla EU zasáhnout do bojů proti IS? Jakou roli hrají v tomto konfliktu další regionální mocnosti?

4. Libye

Po Arabském jaru a občanské válce v roce 2011, které ukončily vládu dlouholetého diktátora Muammara Kaddafího, se zdálo, že země bohatá na zásoby ropy má šanci na rozvoj a stabilitu. V Libyi však občanská válka pokračovala. Konflikt v zemi navíc komplikují kmenové, etnické a sektářské rozepře, které sice mnohdy mají kořeny

v období vlády Muammara Kaddáfího, zároveň ale během diktatury neměly možnost rozvinout se v otevřený boj. Výsledkem občanské války je rozdělení země na dvě soupeřící zóny se dvěma vládami, dělajícími si nárok na celý stát. Situace je značně nepřehledná a bojů v zemi se účastní řada nejrůznějších milicí, které především terorizují civilní obyvatelstvo. V prosinci 2015 byla podepsána mírová dohoda mezi soupeřícími skupinami a v lednu 2016 poprvé zasedala vláda národní jednoty. Z geopolitického hlediska konflikt v Libyi komplikuje nejen možnost přelití bojů do sousedních států, ale i naplňování mocenských ambic regionálních hegemonů (např. Egypt). V souvislosti s migrační krizí, které EU čelí, hraje Libye zásadní roli. Stabilizace situace na území Libye má pomoci k uklidnění migračních toků směřující do EU. EU Měla by se EU nějak angažovat v konfliktu, který bezprostředně ohrožuje evropské sousedství? Jaké dopady může mít konflikt na produkci a export ropy? Jak by se měla EU stavět ke konfliktu v Libyi i vzhledem k imigrační vlně, které členské státy Unie čelí?

5. Izrael-Palestina

Izraelsko-palestinský konflikt je jedním z nejdéle probíhajícím konfliktem na světě. Jeho kořeny leží hluboko v historii, novodobý konflikt můžeme datovat vznikem Státu Izrael v roce 1948. Několik válek s okolními sousedy výrazně ovlivnilo život obyvatelstva v Izraeli i na Západním břehu Jordánu a v pásmu Gazy. Několikrát v nedávné historii směřoval konflikt k vyřešení a k podpisu dohody mezi zástupci Izraele a palestinské samosprávy, připomeňme v této souvislosti například dohody z Osla či jednání v Camp Davidu v 90. letech a nedávný mírový kongres v Paříži, řešící židovské osady na palestinském území, který se ovšem konal bez představitelů obou států. Mírový proces však dosud vždy ztroskotal na nedodržování pravidel jednou či druhou stranou. Pro Evropskou unii je Izrael důležitým obchodním partnerem, na druhou stranu i Palestinská samospráva získává od EU každoročně množství finančních prostředků. Jaká by měla být politika EU k tomuto konfliktu? Měla by EU mít nějaké požadavky na jednu či druhou znesvářenou stranu? Lze ze strany Evropské unie či jednotlivých evropských zemí vůbec přispět k míru mezi Izraelci a Palestinci? A za jakých podmínek, by mohl nastat mír na tomto území podle EU?

Nejdůležitější pokyny:

Analýzu zašlete **nejpozději do neděle, 7. května 2017** (23:59) na adresu: europasecura@europasecura.cz a do předmětu emailu uvádějte „kraj-téma“ (např. Jihočeský-Severní Korea). Více informací najdete na webu www.europasecura.cz

- **Informace o krajském kole** jsou k dispozici pod [tímto odkazem](#).
- **PODMÍNKY** a náležitosti bezpečnostních analýz najdete pod [tímto odkazem](#).
- Hodnotící kritéria naleznete pod [tímto odkazem](#).
- Rady a tipy na některé zdroje naleznete [zde](#).

V případě jakýchkoliv dotazů nás neváhejte kontaktovat emailem, či na [Facebooku EuropaSecura](#). Držíme Vám palce při vypracovávání analýz a věřte, že si nejen prohloubíte své znalosti, ale zlepšíte se v odborném psaní, které Vás bude provázet nejen během případného studia na vysoké škole.

Martin Vokálek

Koordinátor projektu EuropaSecura

Institut pro evropskou politiku EUROPEUM
Rytířská 31, 110 00, Praha 1
www.EuropaSecura.cz
www.europeum.org
+420 224 186 207

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

